

DK-103

December-2022

M.Com., Sem.-I

401 : Economics

(Business Economics)

Time : 2:45 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

1. અર્થતંત્રની મૂળભૂત સમસ્યાના સમાધાન માટે કિંમત નિર્ધારણનો ક્ષણો સમજાવો. 14
અથવા
ઘંઘાકીય અર્થશાસ્ત્રનો સ્કોપ (અવકાશ) સમજાવી ઘંઘાકીય પેઢીના ઉદ્દેશો ટૂંકમાં સમજાવો. 14
2. તુષ્ટિગુણ વિશ્લેષણનો ક્રમવાચક ખ્યાલ સમજાવો અને તટસ્થ રેખા વિશ્લેષણના લક્ષણો સમજાવો. 14
અથવા
બિન પ્રમાણસરનો નિયમ વિગતે સમજાવો. 14
3. ઈજારામાં કિંમત નિર્ધારણ સમજાવો. 14
અથવા
અલ્પહસ્તક ઈજારામાં કિંમત નેતૃત્વનો સિદ્ધાન્ત સમજાવો. 14
4. વિવિધ કિંમત વ્યૂહરચનાઓ સમજાવો. 14
અથવા
સંપૂર્ણ ખર્ચ કિંમત, બહુ-વસ્તુ કિંમત અને સીમાંત ખર્ચ કિંમતનો ખ્યાલ સમજાવો. 14
5. નીચેના પ્રશ્નોનાં જવાબો આપો : (કોઈપણ સાત) 14
(1) કુલ રાષ્ટ્રીય પેદાશ બજાર કિંમતે = કુલ રાષ્ટ્રીય પેદાશ સાધન કિંમતે +
(a) સબસિડી (b) નફો
(c) પરોક્ષ વેરા (d) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
(2) મૂડીવાદી અર્થતંત્રમાં કોણ નિર્ણયકર્તા હોય છે ?
(a) ઉત્પાદક (b) બજાર
(c) સરકાર (d) ઉપરના બધા જ

- (3) રાષ્ટ્રીય આવકની માપણીમાં બેવડી ગણતરીની સમસ્યા દૂર કરવા માટે કઈ પદ્ધતિ અપનાવવામાં આવે છે ?
- (a) મૂલ્ય સમજૂતી વેરા (b) મૂલ્યવૃદ્ધિની
(c) મૂલ્યના માપણીની (d) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
- (4) ગ્રાહકનો અધિક સંતોષનો ખ્યાલ કોણે સમજાવ્યો ?
- (a) પ્રો. માર્શલે (b) પ્રો. હિક્સે
(c) પ્રો. કેયનસે (d) ઉપરમાનું કોઈ નહીં
- (5) અનાજની મૂલ્યસાપેક્ષતા _____ હોય છે.
- (a) વધુ (b) ઓછી
(c) એકમ (d) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
- (6) નીચેનામાંથી કઈ માંગ આગાહીની પરોક્ષ પદ્ધતિ છે ?
- (a) તજજ્ઞનો નિર્ણય (Expert opinion method)
(b) અંકુશિત પ્રયોગની (Controlled experiment method)
(c) ઉપરની બંને
(d) ઉપરમાનું કોઈ નહીં
- (7) અનિર્ણિત માંગરેખા કયા બજારનું લક્ષણ છે ?
- (a) પૂર્ણ હરીફાઈનું (b) ઈજારાનું
(c) ઈજારાયુક્ત હરીફાઈનું (d) અલ્પહસ્તક ઈજારાનું
- (8) કિંમત ભેદભાવ કયા બજારમાં શક્ય છે ?
- (a) પૂર્ણ હરીફાઈમાં (b) અપૂર્ણ હરીફાઈમાં
(c) ઉપરના બંને (d) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
- (9) કિંમત = સરેરાશ આવક = સીમાંત આવક તે કયા બજારમાં હોય છે ?
- (a) પૂર્ણ હરીફાઈમાં (b) ઈજારામાં
(c) ઈજારાયુક્ત હરીફાઈમાં (d) અલ્પહસ્તક ઈજારામાં
- (10) પ્રાઈસ સ્કીમિંગ (Price skimming) મહત્તમ નફો મેળવવા માટે _____ ગાળામાં ઉપયોગી છે.
- (a) ટૂંકા (b) લાંબા
(c) બહુ લાંબા (d) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં
- (11) ભાવ છેદન કિંમત (Price penetration) _____ કિંમત રાખે છે.
- (a) વધુ (b) ઓછી
(c) બહુ જ વધુ (d) કોઈપણ
- (12) સર્વોચ્ચ કિંમત (પિક પ્રાઈસિંગ) ત્યારે અપનાવવામાં આવે છે તે જ્યારે વસ્તુની માંગ _____ હોય.
- (a) ઓછી (b) વધુ
(c) શૂન્ય (d) ઉપરમાંથી કોઈ નહીં

DK-103

December-2022

M.Com., Sem.-I

401 : Economics

(Business Economics)

Time : 2:45 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions are *Compulsory*.

1. Explain the role of price mechanism to solve the basic problem of an economy. 14

OR

Explain the scope of business economics and discuss the objectives of business firms in brief. 14

2. Explain a meaning of ordinal concept of utility analysis and discuss the characteristics of indifferent curve analysis. 14

OR

Explain the law of variable proportions in detail. 14

3. Explain price determination in Monopoly market. 14

OR

Write about price leadership in Oligopoly market. 14

4. Write about various pricing strategies. 14

OR

Explain concept of full cost pricing, Multi-product pricing and Marginal Cost pricing. 14

5. Answer the following questions: (Any Seven) 14

(1) $GNP \text{ at market price} = GNP \text{ at factor price} +$

(a) Subsidy

(b) Profit

(c) Indirect taxes

(d) None of above

(2) Who is decision maker in capitalistic economies ?

(a) The producer

(b) The market

(c) The government

(d) All of above

- (3) The problem of double counting in national income measurement is solved by which method ?
- (a) Value addition taxes (b) Value addition method
(c) Value proportion method (d) None of above
- (4) The concept of consumer surplus is explained by _____.
- (a) Prof. Marshall (b) Prof. Hicks
(c) Prof. Keynes (d) None of above
- (5) The price elasticity of food is _____.
- (a) more (b) less
(c) unitary (d) None of above
- (6) Which of the following is the indirect method of demand forecasting ?
- (a) The expert opinion method (b) Controlled experiment method
(c) Both of above (d) None of above
- (7) Indeterminate demand curve is a feature of _____ market.
- (a) Perfect competition (b) Monopoly
(c) Monopolistic competition (d) Oligopoly
- (8) Price discrimination is possible in _____ Market.
- (a) Perfect competition (b) Imperfect competition
(c) Both of above (d) None of above
- (9) Price = Average revenue = Marginal revenue is in which market ?
- (a) Perfect competition (b) Monopoly
(c) Monopolistic market (d) Oligopoly
- (10) Price skimming is used to maximize profit in _____ run period.
- (a) short (b) long
(c) very long run (d) None of above
- (11) Price Penetration uses _____ prices.
- (a) higher (b) lower
(c) very high (d) any
- (12) Peak pricing is implemented when demand for that product is _____.
- (a) low (b) high
(c) zero (d) None of above